

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 12 AUGUSTUS.

De oogen open.

Neen, er kan niet genoeg gesproken worden over de *Internationale*, die helsele maatschappij, welke geen ander doel heeft den gansch de samenleving om verre te werpen, in eene *bloedkuil te versmachten of onder de puinen* te begraven, en daarna hare afschuwelijke leerstelsels — waarvan wij over eenige maanden te Parijs de toepassing gezien hebben — in te voeren.

Maar het is niet genoeg het duizendkoppig monster te doen kennen zoo als het in de wezentelijkheid is, er moet ook naar middelen uitgezien worden om het kwaad dat de *Internationalisten* onophoudend stichten te keer te gaan en, hetgene nog gewichtiger is, men moet deze middelen krachtig in het werk stellen. — In de tegenwoordigheid van het nakende gevaar, waarmede die helsele maatschappij de samenleving bedreigt, valt er niet te wachten, het is de plicht van ieder burger het zijne bij te dragen om dit gevaar te helpen afkeeren.

Reeds meer dan eens hebben wij de bijzonderste middelen opgegeven om de *Internationale* te keer te gaan. Die middelen zijn gemakkelijk te vinden: om eene kwaal te genezen moet men dezelve eerst leeren kennen en opzoeken waarin zij haren oorsprong genomen heeft.

Welnu, welk is de oorsprong der *Internationale* en van hare kuiperijen? — Dit antwoord is zoo eenvoudig als gemakkelijk. De oorzaak van het kwaad ligt in de verzwakking van het gevoel van ontzag en eerbied tot alles wat ontzag en eerbied eischt.

Maar, wie heeft de werklieden zoo verre gebracht dat zij zich, door eenige ellendingen laten misleiden en de principen der *Internationale* aanklevten? In een woord wie heeft de *Internationale* geschapen? Niemand anders dan de voorstanders van het liberalismus.

Inde daad, wie heeft al zijne pogingen ingespannen om het volk aan den invloed van den godsdienst te onttrekken? Het liberalismus. Wie heeft onvermoeid gewerkt om alle ontzag voor God en religie in de harten der werklieden uit te roeien? Nogmaals het liberalismus. Wie heeft aan de werkende klas gepredikt:

EENE
WESTFAALSCH-BOERENBRUILOFT
(Vervolg.)

IV.

DE TROUWPLECHTIGHEID.

Het afladen van den bruidwagen had lang geduurd: het was bijna half elf geworden, en met klokslag van elf zou het huwelijk in de dorpskerk worden voltrokken. Het was derhalve nu meer dan tijd om zich naar de kerk te begeven. De gasten, die zich op de hoeve verspreid hadden, wachtten op het sein der muziek, die het oogeblick zou aankondigen, waarop men gereed moest zijn.

Voor het huis intusschen was een groote hoop bijeengeschoold, uit jonge knapen bestaande, die zich reeds vóór acht uren op de hoeve hadden bevonden, en waarbij zich nog vele anderen hadden aangesloten. Zij stonden in eene zekere geheimzinnige verwachting bij elkander. Zij hadden ook reeds, deels voor, deels gedurende, deels na het afladen van den bruidwagen, ieder voor zichzelf, zich in stilte van het een of ander voorwerp voorzien, dat ze uit de hoeken der hoeve hadden voor den dag gehaald, en zorgvuldig onder hunne jassen verborgen hielden. Zij moesten intusschen langer wachten, dan zij vermoed hadden.

In huis bevonden zich de bruid en bruidegom slechts met hunne wederzijdsche naasten bloedverwanten bijeen. De bruid werd, volgens oud gebruik, plechtig ingeleid ter plaatse, waar zij voortaan als huisvrouw werkzaam zou wezen, in alle kamers en vertrekken, in keuken, kelder en stallen.

Er is geen God of geen eeuwig leven, dus ook geene vergelding na de dood?

De handlangers der *Libre Pensée*, een uitvloei van het Liberalismus.

Welnu, al wie een dergelijk liberaal onderwijs genoten heeft is rijp voor de *Internationale*.

En geen wonder. Wie geen ontzag voor God noch godsdienst meer heeft zal voorzeker zich heel weinig bekommeren om het ontzag der wereldlijke overheden en der burgerlijke wetten. — Waarom zouden de behoeftigen, welke van deze principen doortrokken zijn, niet stelen en rooven? — indien zij uit de handen dergendarmen kunnen blijven hebben zij verders niets te vrezen. Er bestaat immers geen eeuwig leven, geene straf na de dood...

Wil men dus de *Internationale* tegen werken zoo moet men beginnen met de grondoorzaak weg te nemen, welke ze voortgebracht heeft. — Zonder dit middel is er geene hoop, geen vooruitzicht van te gelukken: zoolang de rede bestaat zal ook het gevolg voortduren.

Dat willen onze tegenstanders, de liberalen, niet verstaan en zij zoeken hier en daar middeljes uit waarmede zij den vernielenden stroom zouden willen tegenhouden. Zoo bestaat er bij hun maar een middel tegen de pogingen der *Internationale*, en dat onfeilbaar middel is het *verplichtend LIBERAAL onderwijs*.

Ijdle woorden en schoonlinkende prullen, anders niet.

De geest welke het onderwijs bezielt, de strekking welke aan hetzelfde gegeven wordt, dat is alles.

Wij weten op welken voet de liberalen het « verplichtend onderwijs » zouden willen invoeren: zonder godsdienst, zonder priester, zonder godsdienstig onderwijs en al de andere vakken tegen de religie gericht.

En aldus wordt het liberaal onderwijs, in plaats van een middel tegen de *Internationale* een medehelper van die helsele maatschappij.

Neen, neen, het uitsluitelijk wereldsch onderwijs is niet voldoende om de pogingen der woelgeesten te keer te gaan, dat zien wij klaar genoeg. Immers wat zijn de aanvoorders der socialisten, zijn dat ongeleerden? Neen, integendeel. Of zijn het ongeleerden, zij welke die verderfelijke dagbladen, vlugschriften en de andere stukken ten voordele der *Internationale* en der *Revolutie* schrijven? Op verre na niet. — Een onzer Belgische dagbladen welke met den grootsten drijf de woelgeesten der *Internationale* voor staat, is de *Voix des Ecoles* van Brussel, opgesteld door

de studenten der maçonieke Universiteit. Zijn dat misschien ook ongeletterden?

O neen, met het verplichtend onderwijs zoodaals gij het verstaat zult gij niets doen tegen de *Internationale*; gij zult haar integendeel in de hand werken en versterken. — Immers zij zelve vraagt het verplichtend liberaal onderwijs. Zij zoude dus hare eigen veroordeeling vragen...

Neen, neen, de *internationalisten* zijn zoodom niet.

De krak van Parijs.

Gij herinnert u zeker nog wel de schrikkelijke gebeurtenissen die eenige maanden geleden door alle *doctriniers* van het land werden verteld. De *Vedette* van Tongeren, dat gaat van zelfs, was naar gewoonte haantje vooraan.

Te Parijs (riepen die eerlijke bladen) had men de kloosters onderzocht en allerhande bewijzen gevonden, dat er in die kloosters menschen mishandeld, misschien wel levend begraven werden, terwijl men in de kerk van *Notre-Dame-des-Victoires* een jong meisjes hoofd gevonden had, dat nog maar versch moet afgesneden zijn.

De artikelen waren elk een paar meters lang; men maakte beschrijvingen, die de haren recht op 't hoofd deden komen; men vertelde dingen, die alle verbeelding te boven gingen; men hoorde te Brussel de doctrinaire bladen rondleuren: « Groot nieuws! Jselijke ontdekkingen! Verschrikkelijke misdaden in de kloosters van Parijs! » — en het gapend publiek kocht al even gretig als toen diezelfde bladen de krak van Krakau exploiteerden.

Ze wisten zeer wel, dat ze logen — *pardon* men zegt tegenwoordig: dat ze *doctrinerden*, maar dat was niets: vooreerst deed men bij het publiek kwaad aan de kloosters, en als men die aanrandt, mag men lasteren, en daarbij het was eene goede zaak: 't bracht centen in den geldbengel.

Van het eerste oogeblick hebben wij aan eene tweede krak geloofd, en de officiële stuks komen nu bewijzen, dat onze doctrinaires inderdaad nogmaals de lichtgeloovigheid van het publiek exploiteerden.

Voor den 5e krijgerraad, nu te Versailles geopend, heeft men een document gelezen, dat al het domme, al het belachelijke, al het kwaadwillige van die vertelsetselz doet zien.

De *tortuur-instrumenten* waren... instrumenten van heilkunde, *des instruments d'orthopédie*...

De gevonden beenderen waren... zoo oud als

« Hebt gij dien man oók genoodigd? » vroeg hij den gastbidder, die van een anderen kant was aangekomen. — « Neen, » antwoordde de gastbidder. — « Nu, dan zal ik hem toch eens vragen, wat hij hier wil uitvoeren, » zeide Jan Langenkamp. — « Gij? Ik zou u maar raden u niet met hem in te laten, » waarschuwde een uit het gezelschap. — « Denkt gij dat ik bang voor dat gezicht ben? » — « Bezie dien grooten hond eens! » — « Wel nu, die ziet er uit als een kalf; wat zou dat? »

De vreemde man had stilgehouden. Hij zag op de hoeve rond, alsof hij iets zocht; zijn hond met zijnen aap week niet van zijn zijde. Jan Langenkamp trad lomp naar hem toe, met de woorden: « Wat wilt gij hier, mannetje? »

De vreemdeling zag den vierkantten boer heel bedaar aan, en zeide: « Och, landsman, blijft me een beetje van het lijf! » — « Waarom dat? » vroeg Langenkamp lommer te voren. — « Och, die twee beesten hebben niet graag dat iemand te dicht bij hem komt. » — « Die ook? » vroeg Jan spatachtig, terwijl hij op den kleinen aap wees. — « Ja, die ook. — Jan Langenkamp wilde naderbij treden. De hond verroerde zich niet; maar de aap stond overeind, en liet zijne tanden en voorpooten zien. De vierkante boer deinsde onwillkeurig terug; zijne makkers begonnen te lachen. « Gastbidder, » riep de boer ergerlijk, « zeg dat die vent met zijne beesten heengaat! »

De gastbidder naderde eenigzins verlegen den vreemdeling. Deze kwam hem te gemoet. « Mijnheer, mag ik u de gunst verzoeken, dat mijne beesten hier eenige kunststukken verrichten? Ik verlang er niets voor, dan dat de heeren en vrouwen mij eene kleinigheid geven, zoo als in believen staat. » — « Ja, » antwoordde de gastbidder, « ik weet dat niet recht; want zoo iets is nog niet voorgekomen. Ik moet er eerst met den

de straat, en kwamen voort van vroegere begrafenisgen...

Het afgesneden meisjeshoofd was... een wassenhoofd.

Al het overige was van denzelfden aard, en het rapport voor den krijgerraad voegt er bij, dat die grove en dommeleugens uitgestrooid werden door een blad *mal jamé* hetgeen aan de *Vedette* en andere niet belette dezelve voor waarheid aan hunne welwillende lezers te verkoopen.

Doctrineert, doctrineert maar! zegde de oude Voltaire, er zal toch wel iets van over blijven.

Wat wonderlijk voorkomt is dat die bladen beweren, dat zij alleen voor het *verlicht* publiek schrijven, en alléén door het publiek gelezen en geloofd worden.

God beware ons, wat moet dit voor een publiek zijn!

Een tweegevecht.

Onder de schrijvers die meest schreeven tegen het onderwijs der Broeders, en die met meest aanhoudendheid vragen dat de stedelijke raden aan de gestichten van den Eerw. De La Sall de geldelijke toelagen zouden onttrekken, is er geen heviger dan de heer De Roland, opsteller van den *Eclaircur de St-Etienne*. De bestuurder der Broedersschool van Sint-Etienne heeft daarvoor geen enkelen nacht gelaten van slapen, en een slim middel uitgedacht om dat ellendig schrijven en wrifelen te doen ophouden. Ziehier den brief, dien dezen de heer De Roland op de duimen klopt: « Den heer De Roland, hoofdsteller van den *Eclaircur*,

Gij schept er behagen in, als gij ons mocht broeders ignorantijnen heeten.

Gisteren was het weer die eeuwige zagerij. Wellicht zijt gij een groot verstand, dat op zijne juiste waarde niet wordt gewaardeerd, gij gemachtigd is om anderen « ezel » te laten.

Doch daar zulks niet genoegzaam bewezen is, neem ik de vrijheid u een voorstel te doen: Velen van ons volk hebben onlangs voor de jury het onderzoek van bekwaamheid ondergaan om het diploma te verkrijgen. Laat ook eens, zoodaals wij, uwen pols voelen door de mannen van de jury. Als gij u uit de zaak trekt, gelijk uw dienaar, geef ik mij verloren.

Is dat te veel gevraagd van eenen man, die zoo veel verdienste wil hebben?

Als het zoo is, hier heb ge een tweegevecht, dat niet gevaarlijk is:

Kom eens in onze scholen, en kamp er tegen eenen onzer leerlingen, dien wij zullen

bruidegom over spreken.»

« Wat kunnen nwe beesten dan zoo wat? » vroeg Jan Langenkamp, die weder moed had gekregen. — « Wat zij kunnen? » antwoordde de vreemdeling. « De aap kan alles, wat van een goeden aap te verlangen is: dansen en springen en oorvijgen uitdelen; aan tafel zitten en aan tafel oppassen; exerceren en kommanderen; hij kan zelfs spreken; maar krabben en bijten verstaat hij het best. Jocko! » riep de vreemde man op eens veel harder, en de aap liet weder zijne tanden en pooten zien, en Jan Langenkamp deinsde weder verschrikt terug, zoodat alle omstanders op nieuw in een luud gelach uitbursten.

« En die hond, » vervolgde de vreemdeling, « o die is met geen goud te betalen. Die kan zelfs dooden weer levend maken. »

« Hoer eens, goede vriend! » riep een der boerenjongens, « ge moet ons nu hier geen sprookjes komen vertellen. Als gij denkt dat de boeren hier te lande zoo dom zijn om aan die dingen te gelooven, dan vergist ge u. » — « Vraag het aan die juffer daargindler, als ge mij niet gelooven wilt, » zeide de vreemdeling.

Therese was gedurende dit gesprek naderbij gekomen, en zocht den gastbidder op.

« Niet waar, juffer, » zeide de vreemdeling tot haar, « deze Bernhardijnsche honden worden door de monniken van het hospitiem gebruikt om de menschen, die in het gebergte onder sneeuw bedolven zijn, op te sporen, en in het leven terug te roepen. » — « O zeker, » berestigde Therese, « dat is al zoo dikwijls beschreven, dat het niet de moeite waard is, er noch naar te vragen. » — Juffer Therese was voor deze boerenjongens een orakel, en de groote mooie hond, met zijne schrander ooggen, zijn lang, lichtbruin haar en zijn donkeren, wit gevleekten kop, werd het voorwerp van algemeene opmerkszaamheid.

Jufferrouw Therese trad intusschen naar den